

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/282/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115207076
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8115207076.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: Slovenský plynárenský priemysel, a. s., Mlynské Nivy 44/a, Bratislava, IČO: 35 815 256, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843 proti žalovanému: M. M. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XX, O., v konaní o zaplatenie 463,11 Eur s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 13. 07. 2015, č. k. 7C/117/2015-34 takto jednohlasne

rozhodol:

Mení rozsudok vo výroku o trovách konania tak, že náhradu trov konania účastníkom nepriznáva.

Účastníkom nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvého stupňa“) napadnutým rozsudkom konanie v časti o zaplatenie sumy 363,11 Eur zastavil. Zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 22,55 Eur, úrok z omeškania vo výške 8,15 % ročne zo sumy 463,11 Eur od 05. 02. 2015 do 17. 03. 2015, úrok z omeškania vo výške 8,15 % ročne zo sumy 363,11 Eur odo dňa 18. 03. 2015 do 06. 07. 2015, trovy konania vo výške 29 Eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 95,84 Eur, všetko v mesačných splátkach 20 Eur splatných do 30-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred počnúc právoplatnosťou rozsudku až do úplného zaplatenia pod stratou výhody splátok.

Svoje rozhodnutie súd odôvodnil, cit.: „S poukazom na späťvzatie žalobného návrhu v časti istiny 363,11 Eur a so súhlasom žalovaného súd postupom podľa § 96 ods. 1 - 3 O. s. p. konanie v tejto časti zastavil. Tým, že sa žalovaný dostal do omeškania s peňažným plnením súd ho zaviazal zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania postupom podľa § 517 ods. 1, 2 v spojení s § 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z.. Postupom podľa § 160 O. s. p. súd zistil, že žalovaný je toho času bez príjmu, jeho manželka je živnostníčka s príjmom 500 - 700 Eur mesačne, pričom v ich starostlivosti sú dve mal. deti. Súd zohľadnil túto nepriaznivú majetkovú situáciu a povolil žalovanému zaplatiť dlžnú sumu v mesačných splátkach vo výške 20 Eur, ktoré bude žalovaný poukazovať vždy do 30-teho dňa toho-ktorého mesiaca majúč zároveň za to, že majetková sféra žalobcu ako podnikateľského subjektu nebude povolením splátok ohrozená.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná plnú náhradu trov konania potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal“.

Proti tomuto rozsudku, proti výroku o náhrade trov konania, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Uviedol, že aplikácia ust. § 142 ods. 1 O. s. p. nie je dôvodná. Navyiac súd prvého stupňa sa nijako nevysporiadal s judikatúrou ohľadne účelnosti trov právneho zastúpenia. Nepochybne ide totiž zo strany žalobcu o rutinnú záležitosť, kde pri podaní žaloby sa mení jedine suma a meno účastníka konania. V tejto súvislosti odvolateľ poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn.

6M Cdo/9/2013, sp. zn. 4M Cdo/21/2009, nález Ústavného súdu ČR vo veci I. ÚS 988/2012, tiež I. ÚS 1325/2011, III. ÚS 2985/2014. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok vo výroku o trovách konania zmenil a náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

Odvolací súd prejednal podané odvolanie bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.), preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti, i konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 ods. 1, 3 O. s. p. a zistil, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

Podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech súd prizná plnú náhradu trov konania potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa ust. § 146 ods. 2 O. s. p., ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrhu, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Zákonným predpokladom pre vyslovenie povinnosti nahradiť trovy konania podľa § 146 ods. 2 druhej vety O. s. p. je jednak dôvodne podaný návrh, ale tiež správanie sa odporcu (žalovaného), pre ktoré sa stal návrh po jeho podaní bezpredmetným. Pritom dôvodnosť podania návrhu sa posudzuje procesne, pretože nie je rozhodujúce, aký by bol výsledok konania, keby nedošlo k späťvzatiu žaloby. O dôvodnosti podania návrhu treba preto uvažovať z hľadiska vzťahu, výsledku, správania odporcu k požiadavkám navrhovateľa, čo znamená, že návrh je podaný dôvodne, najmä v prípade, kedy odporca po začatí konania nárok navrhovateľa uspokojí, resp. splní požiadavku navrhovateľa bez toho, aby o veci (meritórne) rozhodol súd, a to aj vtedy, ak by odporca uspokojil navrhovateľa, hoci k tomu nemal právnu povinnosť. Ak má byť teda také správanie, ktoré spôsobilo zastavenie konania, ísť na ťarchu odporcu, musí ísť o procesnú situáciu, kedy sa odporca zachoval v intenciách žalobného návrhu (petitu), pričom medzi správaním sa odporcu a žalobným návrhom musí byť vecná spojitosť. V takom prípade má navrhovateľ právo, aby mu odporca nahradil trovy, ktoré účelne vynaložil na uplatňovanie svojho práva.

Zavinenie v zmysle citovaných ustanovení možno posudzovať len z procesného hľadiska, nie podľa hmotného práva, lebo potom by išlo o posúdenie dôvodnosti žaloby vo veci samej, to znamená, žeby už po zastavení konania súd ďalej skúmal dôvodnosť nároku vo veci samej. Preto, ak žalobca vzal žalobu späť, z procesného hľadiska zásadne platí (ak nejde o prípad ust. § 146 ods. 2 druhá veta O. s. p.), že zavinil, že konanie muselo byť zastavené a je preto povinný nahradiť jeho trovy.

V danej veci žalobca podal žalobu o zaplatenie 463,11 Eur s prísl. na súde dňa 25. 03. 2015. Podaním zo dňa 27. 05. 2015 žalobca oznámil, že čiastočne berie žalobu späť vo výške 100 Eur z dôvodu, že žalovaný uvedenú sumu uhradil dňa 17. 03. 2015. Z uvedeného je zrejmé, že žalovaný sumu 100 Eur žalobcovi uhradil ešte pred podaním žaloby na súde. Ďalším podaním zo dňa 13. 07. 2015 žalobca oznámil súdu, že žalobu v časti zaplatenia istiny 363,11 Eur berie späť z dôvodu, že žalovaný uvedenú sumu uhradil dňa 06. 07. 2015, t. j. po podaní žaloby na súde.

Bez akýchkoľvek pochybností je teda zrejmé, že žalovaný celú dlžnú istinu uhradil, a preto žalobca trval len na zaplatení úrokov z omeškania. Iba v tejto časti (o úroky z omeškania), bol žalobca úspešný. Žaloba o zaplatenie istiny 100 Eur bola čiastočne vzatá späť z dôvodu, že žalovaný plnil pred podaním žaloby na súde (§ 146 ods. 2 veta prvá O. s. p.) a konanie o zaplatenie sumy 363,11 Eur bolo zastavané z dôvodu, že žalovaný zavinil zastavenie konania podľa § 146 ods. 2 druhej vety O. s. p..

Podľa ust. § 150 ods. 1 O. s. p., ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosť, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Podľa ustálenej súdnej praxe, v prípade, aj keď sú dané predpoklady pre aplikáciu ust. § 146 ods. 2 O. s. p. nemusí súd priznať náhradu trov konania účastníkovi, u ktorého to prichádza do úvahy, ak dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre nepriznanie náhrady trov podľa citovaného ust. § 150 O. s. p.. V takomto prípade sa súd zaoberá výnimočnosťou veci, ktorá môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach na strane účastníkov konania. Pri posudzovaní okolnosti

na strane účastníkov konania treba prihliadať aj na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery toho účastníka, koho by podľa všeobecného ustanovenia stíhala povinnosť nahradiť trovy konania, pričom treba vziať do úvahy aj to, či použitím tohto ustanovenia bude dotknutá majetková sféra toho účastníka, ktorý by inak mal nárok na náhradu trov konania.

V danom prípade podľa názoru odvolacieho súdu sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania žalovanému. Vychádzajúc z obsahu návrhu na začatie konania nepochybne ide zo strany žalobcu o rutinnú záležitosť, kde pri podaní žaloby sa jedine mení výška sumy a meno účastníka konania. Preto trovy vzniknuté zastupovaním advokátom v tzv. hromadných (skutkovo a právne takmer totožných) veciach, v ktorých sa mení len obsah jednotlivých podaní vyhotovených advokátom mení sa len aktualizácia a individualizácia tej - ktorej veci, nemôže odvolací súd považovať za trovy nevyhnutne (účelne) vynaložené na riadne uplatnenie alebo bránenie práva na súde. Uvedenému korešponduje aj skutočnosť, že žalobca pri podaní žaloby na súde nebol dôsledný, keď zažaloval aj istinu, ktorú žalovaný pred podaním žaloby uhradil. V danej veci preto sám žalobca čiastočne (o zaplatenie istiny 100 Eur) zavinil zastavenie konania, a preto v takomto prípade zastupovanie advokátom nezodpovedá účelu, ktorý sleduje procesné právo inštitútom zastupovania advokátom v súdnom konaní. Tiež treba súhlasiť s názorom odvolateľa, že na jeho strane sú aj dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré je dôvodné náhradu trov konania nepriznať.

Nepriaznivá majetková situácia žalovaného bola zo strany súdu prvého stupňa zohľadnená povolením splátok, a preto z rovnakých dôvodov je tu existencia výnimočného ust. § 150 ods. 1 O. s. p., keď oproti žalovanému, ktorý je nezamestnaný a ktorého trojčlenná rodina žije s príjmom 700 Eur mesačne (slabší subjekt práva), stojí dodávateľ so silným postavením na trhu (právnická osoba), ktorému nepriznaním náhrady trov konania nebude jeho majetková sféra nijako dotknutá. Navyše žaloba je formulárová, hromadne podávaná, v ktorej žalobca len mení výšku dlžnej istiny a príslušenstva.

Za takéhoto stavu je preto daná výnimočnosť vyplývajúca z okolností predmetnej veci, ktorá v zmysle ust. § 150 ods. 1 O. s. p. odôvodňuje záver o nepriznaní náhrady trov konania účastníkom konania. Odvolací súd preto postupom podľa ust. § 220 O. s. p. zmenil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o náhrade trov konania tak, že náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

Odvolací súd pri rozhodovaní o náhrade trov odvolacieho konania vychádzal z aplikácie ust. § 224 ods. 1, § 151 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p.. V odvolacom konaní bol úspešný žalovaný, ktorý si nárok na náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil. Žalobca ako neúspešný účastník v odvolacom konaní nárok na náhradu trov odvolacieho konania nemá, a preto odvolací súd účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.